

Full diocesà

2 de febrer del 2020

p4 – Projectes de Mans Unides per a l'any 2020

p5 – Trobada ecumènica a la Unitat Pastoral de Tàrraga

Avui és la Candelera

Avui, 2 de febrer, s'escau la festa de la Presentació del Senyor, la popular Candelera que, fins a la reforma conciliar, tenia un to marià –era la festa de la Purificació de Maria–, puix és una diada que s'escau quaranta dies després de Nadal. Amb aquesta festa es coronava el cicle nadalenc i de l'Epifania; d'ací el costum de desfer aleshores el pessebre.

Tot i que actualment la celebrem litúrgicament com una festa del Senyor –la seva Presentació al Temple–, és, tanmateix, una de les festivitats més antigues de la Mare de Déu i de gran importància, tant, que en la Roma del segle VII ocupava el segon lloc després de l'Anunciació. La celebració té el seu origen a l'Orient, on era anomenada Festa de les Llums i també *Hypapante*, és a dir, Trobament.

Segons el relat evangèlic de la festa d'avui, en el moment de la Presentació, tot complint la llei mosaica, Maria i Josep anaren al temple per oferir el sacrifici prescrit i, així, «rescatar» el primogènit oferint un anyell o bé, si la família era pobra, un parell de tórtoraes o dos colomins. La sagrada Família, tenint en compte la seva pobresa, oferí dos colomins, però, simbòlicament i realment, oferia l'autèntic anyell, l'Anyell de Déu que nasqué per redimir-nos i treure el pecat del món.

La cerimònia d'avui és molt vistosa, ja que amb la llum de les candeles anem a l'encontre de Crist, llum del món, que ha vingut a salvar-nos.

(Continua a la pàgina 7.)

«Els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor»

La Presentació del Senyor

Lectura del llibre del profeta Malaquies

Això diu el Senyor: “Jo envio el meu missatger perquè prepari el camí davant meu, i tot seguit el Senyor que vosaltres busqueu, l'àngel de l'aliança que desitgeu, entrarà al seu temple. Ja ve, diu el Senyor de l'univers. ¿Qui resistirà el dia de la seva arribada? ¿Qui es mantindrà dret quan ell aparegui? Perquè serà com el foc del fonedor i com el sabó de fer bugada: s'asseurà a fondre i a depurar la plata, purificarà els descendents de Leví, els refinarà com la plata y l'or. Des d'aleshores oferiran al Senyor una oblació digna, i les oblacions de Judà i de Jerusalem seran agradables al Senyor com ho eren abans, com en els temps antics.

(3, 14)

Salm responsorial

El Senyor és el rei de la glòria.

(Salm 23)

Lectura de la carta als cristians Hebreus

Els fills d'una família són d'una mateixa sang. Per això Jesús s'ha emparentat amb nosaltres per poder destituir amb la seva mort el diable, que tenia el domini de la mort, i així fer-nos lliures, ja que, sotmesos com estàvem al temor de la mort, érem esclaus tota la vida. Noteu que ell no ha vingut per ajudar els àngels, sinó els descendents d'Abraham. Per això calia que es fes en tot semblant als germans, i així pogués ser un gran sacerdot compassiu i acreditat davant Déu per expiar els pecats del poble. Perquè, després que ell mateix ha passat la prova del sofriment, pot confortar els altres que són provats.

(2, 14-18)

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, complint el que prescriu la Llei, que tot noi fill primer, sigui consagrat al Senyor. També havien d'oferir en sacrifici “un parell de tórtres o dos colomins”, com diu la Llei del Senyor. Hi havia llavors a Jerusalem un home que es deia Simeó. Era un home just i pietós que esperava l'hora en què Israel seria consolat, i tenia en ell l'Esperit Sant. En una revelació, l'Esperit Sant li havia promès que no

moriria sense haver vist el Messies del Senyor. Anà, doncs, al temple, guiat per l'Esperit, i quan els pares entraven amb el nen Jesús, per complir amb ell el que era costum segons la Llei, Simeó el prengué en braços i beneí Déu dient: —“Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se'n vagi en pau, com li havíeu promès. Els meus ulls han vist el Salvador que prepararà-veu per presentar-lo a tots els pobles; llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el vostre poble.” El seu pare i la seva mare estaven meravellats d'això que es deia d'ell. Simeó va beneir-los i digué a Maria, la seva mare: —Aquest noi serà motiu que molts caiguin a Israel i molts d'altres s'alcin; serà una senyera combatuda, i a tu mateixa una espasa et traspasarà l'ànima; així es revelaran els sentiments amagats als cors de molts.” Hi havia també una profetessa, Anna, filla de Fanuel, de la tribu d'Aser. Era d'edat molt avançada: havia viscut set anys amb el seu marit, però havia quedat viuda fins aleshores, als vuitanta-quatre anys. Mai no es movia del temple, dedicada nit i dia al culte de Déu amb dejunis i oracions. Ella, doncs, que es trobava allà a la mateixa hora, donava gràcies a Déu i parlava del nen a tots els qui esperaven el temps en què Jerusalem seria redimida. Quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se'n tornaren a Galilea, al seu poble de Natzaret. El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

(2, 22-40)

«Ara, Senyor,
deixeu que el vostre
servent se'n vagi en
pau, com li havíeu
promès»

Llum per a tothom, sense exclusions

Joan Mir Tubau, prev.

Josep i Maria presenten Jesús infant al temple. L'acullen Simeó i Anna, dos personatges entranyables. Simeó exulta de goig en veure el Messies i, alhora, lloa la identitat i missió de l'infant: «Els meus ulls han vist el Salvador ... llum que es revela a les nacions, glòria d'Israel...» I, adreçant-se a Maria, la Mare de Jesús, li anuncia que el camí del seu fill no serà pas planer: «serà una senyera combatuda», i en el seu cor de mare el sofriment hi farà estada.

Anna, una profetessa, que «mai no es movia del temple», fa de missionera: amb joia parlava del nen. El fer d'Anna ens remet a aquestes paraules del papa Francesc: «La contemplació que deixa fora els altres és un engany.»

En una societat globalitzada, com la nostra, les expectatives de les persones són més diversificades: s'esperen altres messies, es dediquen els esforços a altres causes, moltes vegades molt nobles i que apassionen sobretot els més joves, o, simplement, se'n té prou de viure el dia a dia, sense plantejar-se grans objectius ni fer-se preguntes existencials. I, en aquest context, ser missioner esdevé una tasca àrdua.

La vinguda del Messies no és un fet privat i íntim, sinó públic i universal. Per tant, el Messies és llum, també, per a aquells que manifesten que no necessiten aquesta llum o que consideren que els ha arribat o els arriba molt difuminada i trista.

La imatge

El Fill de Déu encarnat és presentat al temple. Els pares compleixen un precepte legal i fan l'ofrena; dos ancians l'acullen amb goig, bo i testificant que és el Salvador.

Aquesta festa calidoscòpica ens anima a la fe en el seguiment de Jesús, a estar sempre a punt per a oferir el testimoni d'una vida creient, i a l'acció de gràcies al Pare per la salvació que ofereix a la humanitat.

Presentació de Jesús al Temple (1651). M. Gilarte

Agenda

Lit. hores: Setmana IV

3 dilluns

— Sant Blai

— Sant Òscar

2Sa 15, 13-14.30; 16,5-13a/Salm 3/
Mc 5,1-20

4 dimarts

— Santa Verònica

— Santa Joana de Valois

2Sa 18,9-10.14b.24-25a.31-19,3/
Salm 85/Mc 5,21-43

5 dimecres

— Santa Àgata

— Santa Calamanda a Calaf

2Sa 24,2.9-17/Salm 31/Mc 6,1-6

6 dijous

— Sant Pau Miki

El Santíssim Misteri a Cervera

— Santa Dorotea a Capellades

1Re 2,1-4.10-12/1Cr 29,10-12/
Mc 6,7-13

7 divendres

— Sant Ricard

— Santa Juliana

Beat Pius IX

Sir 47,2-11/Salm 17/Mc 6,14-29

8 dissabte

— Santa Elisenda

— Santa Josefina Bakita

1Re 3,4-13/Salm 118/Mc 6,30-34

9 diumenge V durant l'any /Cicle A

Dia de Mans Unides contra la fam

Is 58,7-10/Salm 111/1Co 2,1-5/
Mt 5,13-16

Projectes de Mans Unides per a l'any 2020

«Qui més pateix el maltractament al planeta no ets tu»

Projecte educatiu

Reforç de capacitats en escola agropecuària rural a Moçambic (Àfrica)

El projecte se situa a Netia, província de Nampula (Moçambic), on el 90% de la població viu exclusivament de l'agricultura de subsistència i mengen del que sembren si el temps ho permet; si no, passen fam i arriben a morir d'inanició. Viuen en constant lluita amb les malalties, moltes endèmiques o epidèmiques com la malària, el còlera, el xarampió, la lepra, la tuberculosi, la sida.

El nivell cultural és molt baix. Les infraestructures educatives i sanitàries són insuficients. S'ha creat una escola professional agropecuària perquè els joves no hagin d'emigrar a la ciutat i puguin treballar la terra per guanyar-se la vida. Hi ha moltes mancances, però és una prioritat la construcció i equipament d'un bloc que compregui un magatzem per a guardar els productes del camp de les collites, un garatge-taller per al tractor i eines del camp, una sala d'infermeria per a atendre els alumnes i quinze noves lliteres per al dormitori de les noies a fi que no hagin de compartir llits amb el risc que suposa el contagi de malalties. Demanen l'ajuda a Mans Unides per al finançament d'aquest projecte.

Beneficiaris directes: 100 alumnes.
Indirectes: 600 familiars.
Import: 73.717€.

Projecte social

Consolidació de territoris indígenes al Chaco Boliviano

El projecte s'executa en comunitats indígenes guaraníes, ubicades a la regió sud del Chaco Boliviano. La població i les activitats productives es concentren al costat de les escasses fonts d'aigua permanent, però això està canviant darrerament com a conseqüència del canvi climàtic.

Mans Unides s'ha compromès a contribuir a la consolidació de la gestió dels territoris que van ser titulats per l'Estat bolivià a favor del sector indígena. Es donarà força a les famílies guaraníes, especialment a les dones, per a la seva participació en els mercats i la seva presa de decisions sobre el desenvolupament econòmic dels seus territoris, i ho faran amb els seus productes agropecuaris i del bosc, promocionant fires productives, gastronomia i tradicions culturals i així incrementant ingressos, mitjançant intercanvis internacionals entre indígenes firaires de Bolívia i del Paraguai.

Beneficiaris directes: 900 persones.
Indirectes: 6.000.
Import: 45.000€.

Necrològica

Mn. Antoni Santcliments i Torras

El dia 19 de gener va morir Mn. Antoni Santcliments i Torras, missioner del nostre bisbat a Olímpia (Brasil). Tenia noranta anys i en feia una seixantena que havia marxat a viure fora del país.

Mn. Santcliments havia nascut a Serrateix el 6 de març de 1929. Va ser ordenat prevere el 19 de juliol de 1953. Serví pastoralment com a coadjutor la parròquia de Fígols (Sant Corneli) i també fou ecònom de Freixinet i encarregat de Riner. En 1959 va marxar a Amèrica, concretament al Brasil.

Preguem per ell i donem el condol a la seva família, especialment al seu germà Mn. Josep M. Sancliments, capellà del bisbat resident al Seminari de Solsona.

Que pugui gaudir del descans etern a la Casa del Pare.

3a Trobada Ecumènica a Tàrrega amb catòlics de ritu bizantí

Josep Castellà / Foto: Anna M. Farré

L'església de Santa Maria de l'Alba de Tàrrega acollí la celebració de la 3a Trobada Ecumènica de la unitat pastoral de Tàrrega amb catòlics ucraïnesos de ritu bizantí residents a la capital de l'Urgell i rodalies. La jornada inicià les activitats de la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians amb la celebració de la missa de la comunitat.

A la tarda es féu una pregària ecumènica, presidida pel rector de Tàrrega, Mn. Josep M. Vilaseca, i el P. Taras Kogut, responsable dels catòlics ucraïnesos de ritu bizantí. S'inicià

amb la processó d'entrada i la presentació d'uns símbols: pa i raïm, el canelobre de set braços, una pica baptismal i el ciri pasqual, portats per nens del país i d'Ucraïna. Després del cant del Glòria es llegí l'Evangeli en dos idiomes, predicant l'homilia el P. Taras en ucraïnès i Mn. Vilaseca en català.

Al final s'interpretà l'Ave de Lurdes i es repartiren uns punts de llibre com a recordatori d'aquesta tercera trobada a Tàrrega, que es conclougué amb un berenar de germanor amb productes típics catalans i ucraïnesos.

Missa d'aniversari de la defunció del bisbe Jaume

El dissabte dia 25 de gener, festa de la Conversió de Sant Pau, tingué lloc a la catedral de Solsona una celebració eucarística en memòria del bisbe Jaume Trasserra, traspasat ara fa un any.

El bisbe Xavier Novell va presidir la missa, acompanyat de molts preveres i laics de la diòcesi i amb la presència de familiars i amics del bisbe Jaume, vinguts de Granollers.

Fou un moment de record, d'oració i d'acció de gràcies, en el qual es va fer memòria de tot allò viscut durant els seus anys de ministeri episcopal a Solsona.

Encomanem-nos al qui fou bon pastor d'aquesta porció de l'Església perquè intercedeixi per cadascun de nosaltres en les nostres dificultats.

Un de cada 8 cristians pateix persecució al món

La persecució contra els cristians creix en intensitat i en extensió. Així ho revela l'últim informe de l'ONG Open Doors, que cada any documenta casos de tot el món. En un article recent de Rome Reports es posa aquest tema de relleu amb xifres que estimen que un cristià de cada vuit pateix persecució.

Segons el director d'Open Doors, Cristian Nani, «són 310 milions de cristians en el món els qui pateixen diferents formes de persecució a causa de la seva fe». «Avui hi ha 73 països on els cristians experimenten una forma de persecució que qualifiquem com a "alta".»

Des del 2012, Corea del Nord figura el primer país en el rànquing de «forats negres» de la llibertat religiosa, on la simple possessió d'una Bíblia comporta una condemna a treballs forçats o el confinament en camps de concentració. En aquesta llista entra Burkina Faso com a conseqüèn-

cia de la creixent violència que pateix el Sahel, on s'estima que només en el 2019 més de 250 civils van ser assassinats en vint atacs d'Al-Qaida, molts d'ells perpetrats contra llocs de culte plens de feligresos.

Cristians de totes les denominacions pateixen aquest nivell de persecució extrema en 11 països de món. És l'ecumenisme de la sang de què parla el papa Francesc.

«Una oportunitat de creixement personal i col·lectiu»

Francesc Xavier Rius

Francesc Xavier Rius és un laic que fou membre de les ponències del Concili Provincial Tarraconense, representant la diòcesi de Tarragona. Per a ell, viure el Concili fou una oportunitat més de creixement personal i col·lectiu.

Quina va ser la seva tasca durant la celebració del Concili?

La meva tasca va ser gairebé més intensa durant la fase de preparació que en la fase de sessions. Vaig tenir la sort de poder treballar en la proposta del capítol tercer, «La sol·licitud pels més pobres i marginals», amb Mn. Antoni Maria Oriol i Tataret i Pilar Malla. Ens vam reunir nombroses vegades per tal d'anar extraient i sintetitzant les respostes dels qüestionaris. Estava enmig de dos «monstres» del tema, l'un des del punt de vista de la doctrina social de l'Església i l'altra des de l'experiència i saviesa que li donava la direcció de Càritas diocesana de Barcelona.

Com el va viure? Què en destacaria?

Recordo que el vaig viure com una oportunitat més de creixement personal i col·lectiu. En aquell moment em semblava que la meva experiència a Càritas Diocesana de Tarragona era bastant curta però que hi havia de contribuir amb tot el que pogués. Ara potser valoro la meva motivació i la força que donava la joventut.

Quins fruits creu que ha donat en l'Església que peregrina a Catalunya?

Segur que molts, però no han pogut evitar la crisi tan forta que estem patint actualment. No ho vam saber preveure i no vam poder prendre les decisions oportunes per a contrarestar-la.

La Candelera i Sant Blai

Fra Valentí Serra de Manresa

(Prové de la pàgina 1.)

Alguns estudiosos han percebut en la processó de les candeles la pervivència d'un ritu pre-cristià relacionat amb el guiatge de les ànimes que se celebrava a Roma per aquestes dates i que posteriorment fou cristianitzat. En efecte, segons la tradició cristiana, les candeles recordarien el pelegrinatge que Maria i Josep feren al temple per tal de presentar «l'Àngel de l'Aliança», segons la profecia de Malaquies; mentre que sant Anselm († 1109) interpretà la cera de les candeles com a símbol de la carn humana i virginal de Jesús infant: el ble, la seva ànima, i la flama, la seva divinitat. Aquestes candeles beneïdes es guardaven a la llar i s'encenien per a conjurar les pedregades i tempestes; també s'encenien, posades dretes al mig d'un plat amb sal, durant la cerimònia del salpàs. Els antics cersers veneraren com a patrona la Mare de Déu de la Candelera i, en senyal de respecte, en tal diada no es caçaven tórtres ni tudons.

L'endemà de la Candelera se celebra la popular festa de Sant Blai, que fou bisbe de Sebaste, a Armènia. Segons

la tradició, el bisbe armeni sofrí martiri el 3 de febrer de l'any 316 i és un dels catorze sants auxiliadors. A Occident el seu culte es remunta al segle VIII i és invocat com a protector en les malalties de la gola, puix que guarí un noi que s'havia empassat una espina de peix i se li havia clavat al coll. Recordant aquest fet, per la festa de Sant Blai hi havia el costum de posar dues candeles beneïdes el dia anterior, en forma d'aspa, al coll dels fidels tot invocant la intercessió del sant auxiliador; una vella tradició que s'ha mantingut a Itàlia.

A Catalunya, sant Blai compta amb una enorme veneració, ja que és segurament el patró més antic de la pagesia, que en anys pretèrits l'havia invocat contra les plagues d'erugues que afectaven els conreus. Com a ressò d'aquest arcaic patronatge, en alguns indrets es manté encara la devoció de beneir panets, confitura i fruita seca. A la ruralia s'havia practicat el costum, l'endemà de la Candelera, de portar a beneir a la parròquia l'ordi i la grana per a l'aviram, cavalleries i altres animals domèstics, tot invocant la intercessió de sant Blai.

El llibre

Los últimos días

Manuel Serrano Martínez

LOS ÚLTIMOS DÍAS
RAZÓN Y PRÁCTICA
DE LOS CUIDADOS PALIATIVOS

*Digital Reasons. 146 pàgines.
12 euros.*

Aquest llibre vol recollir tota la problemàtica que es presenta en els pacients que arriben a un anunciat final de la seva vida, sigui per malalties que condueixen a un estat terminal o bé per una edat avançada. El subtítol és «Raó i pràctiques de les cures paliatives», un debat ara d'actualitat amb tot el tema de l'eutanàsia.

Els moments finals són aquells en què la persona veu acabar la seva existència material i en què els seus afins viuen el sofriment de la pèrdua d'un ésser estimat.

Els éssers humans tenen dues característiques que els fan especials, que són la dignitat i la llibertat, característiques que els condueixen més enllà de la materialitat i que signifiquen el mereixement i l'exigència del respecte a la seva existència.

Glossa

Qui més pateix el maltractament al planeta no ets tu

Xavier Novell, bisbe de Solsona

Fa més de seixanta anys que Mans Unides acompanya les comunitats més desfavorides del sud. La seva missió és lluitar contra la fam i la misèria. Però no sols contra els seus efectes —vides vulnerades, aixafades i en molts sentits inhumanes—, sinó també contra les seves causes. Entre aquestes es troben el maltractament a la Terra, la privació de possibilitats d'obtenir els recursos necessaris per a viure i la vulneració dels drets humans, sobretot els de dones i nenes, que són els grups de població més vulnerable.

Urgeix tenir present que la pobresa i la fragilitat del planeta són dues cares d'una mateixa moneda que bé podria anomenar-se insolidaritat.

La Terra, a més d'expressar la bellesa del Creador, és un do fet a la humanitat sencera per a la seva pròpia supervivència. Ens fou regalada perquè en tinguéssim cura i la cultivéssim —obtenint-ne pa per al famolenc, aigua per al qui té set, vestit per al nu o casa per a l'índigent—, però l'hem convertida en un lloc gairebé inhabitable, on es multipliquen cada dia els rostres d'éssers humans amb la seva dignitat arrabassada.

Amb el lema de la campanya d'enguany «Qui més pateix el maltractament al planeta no ets tu», Mans Unides ens convida a una aguda presa de consciència sobre la dramàtica situació de destrucció que afecta la «casa comuna», amb la consegüent desaparició d'ecosistemes i el deteriorament del territori i la vida de les comunitats més pobres. I aquest sincer reconeixement de l'actual crisi socioambiental —que és, en realitat, conseqüència d'una crisi de solidaritat— ens permetrà de pensar, amb el papa Francesc, que «aquest és el temps oportú per a canviar la vida! Aquesta és l'hora de deixar-se tocar el cor. Davant

el mal comès [...], és el moment d'escoltar el plor de totes les persones innocents depredades dels béns, la dignitat, els afectes, la vida mateixa».

Enfront del deteriorament ambiental i la fragilitat de les persones més vulnerables, que són les que realment pateixen més aquests desequilibris, cada un de nosaltres ha de prendre, segons les seves circumstàncies, decisions valentes que facin que la petjada de cadascú dibuixi una nova sendera cap a un món més sostenible. Això requerirà un canvi profund en determinades actituds: d'amos, propietaris i dominadors del món, hem de passar a ser llogaters, habitants i cuidadors que lluiten per una vida digna per a totes les persones.

Mans Unides ens invita a col·laborar, a ser respectuosos amb el medi ambient, a ajudar i a estimar els més desfavorits.

